

20 天公疼好人

阮阿爸今年九十五歲矣。

Guán a-pah kìn-nî káu-tsáp-gōo huè --ah.

除了耳空較重，

Tû-liáu hīnn-khang khah tâng,

佢伊講話愛較大聲以外，

kah i kóng-uē ài khah tuā-siann í-guā,

伊的記持、目睷攏猶真好。

i ê kî-tî, bák-tsiu lóng iáu tsin hó.

伊逐工的娛樂就是看報紙，

I ták kang ê gôo-lók tō sī khuànn pò-tsuá,

看日本、臺灣的電視新聞佢暗時九點的政論節目，

khuànn Jít-pún, Tâi-uân ê tiān-sī sin-bûn kah àm-sī káu tiám ê tsing-lûn tsiat-bók,

毋過定定看甲受氣關電視。

m̄-koh tiānn-tiānn khuànn kah siū-khì kuainn tiān-sī.

暗時若閒，

Àm-sī nā ing,

我攏愛佢伊那看電視那開講，

guá lóng ài kah i ná khuànn tiān-sī ná khai-

káng,

天南地北無所不談，

thian lâm tē pak bû sóo put tâm,

對伊的少年時代講到這馬。

uì i ê siàu-liân sî-tâi kóng kàu tsit-má.

阿爸自細漢就認真拍拚，

A-pah tsū sè-hàn tō jîn-tsin phah-piànn,

共阮公仔鬥作穢。

kā guán kong-á tau tsoh-sit.

因為無欲輸人閣去讀農校，

In-uī bô beh su--lâng koh khi thak lông-hâu,

畢業了後佇日本政府的農業機關上班。

pit-giap liáu-âu tī Jít-pún Tsing-hú ê lông-giap ki-kuan siōng-pan.

伊的職務是做粟仔產量統計佢糧食的分配。

I ê tsit-bū sī tsò tshik-á sán-liōng thóng-kè kah niû-sit ê hun-phuè.

阿爸真照顧佢伊鬥陣做工課的人。

A-pah tsin tsiau-kòo kah i tau-tin tsò kang-khuè ê

lâng.

伊做人真慷慨，
I tsò-lâng tsin khóng-
khài,

對人干焦會幫助佢相槌，
tuì lâng kan-na ē pang-
tsōo kah sio-kīng,

袂共人刁難揣麻煩，
bē kā lâng thiau-lân tshuē
mâ-huân,

所以四界攏有好朋友。
sóo-í sì-kè lóng ū hó
pīng-iú.

後來伊家已做生理趁袂少錢，
Āu--lâi i ka-kī tsò-sing-
lí thàn bē tsió tsīnn,

親情朋友若有困難，
tshin-tsiānn pīng-iú nā ū
khùn-lân,

伊攏幫贊到底。
i lóng pang-tsān kàu-té.

伊定定講，
I tiānn-tiānn kóng,

伊共人鬥相共並無向望人報答。
i kā lâng tau-sann-kāng
pīng bô òng-bāng lâng pò-
tap.

第二次世界大戰了後，
Tē-jī tshù Sè-kài Tâi-
tsiàn liáu-āu,

國民政府接管臺灣，
Kok-bîn Tsing-hú tsiap-
kuán Tâi-uân,

阿爸本底予人請去管理臺南縣。
a-pah pún-té hōo lâng
tshiānn khì kuán-lí Tâi-
lâm-kuân.

毋過彼時陣情勢誠亂，
M-koh hit sî-tsun tsing-sè
tsiānn luân,

伊就共人推辭。
i tō kā lâng the-sî.

嘛因為按呢，
Mā in-uī án-ne,

才逃過二二八事件的災難。
tsiah tô-kuè Jī-jī-pat Sū-
kiānn ê tsai-lân.

臺灣近代所發生的一寡代誌，
Tâi-uân kīn-tâi sóo huat-
sing ê tsit-kuá tâi-tsì,

伊攏經歷有著。
i lóng kīng-lik ū tiōh.

這馬伊上愛講予阮聽的，
Tsit-má i siōng ài kóng
hōo guán thiann--ê,

就是遮的故事。
tō sī tsia-ê kòo-sū.

阿爸會使講是一部臺灣近代的活歷史。

A-pah ē-sái kóng sī tsit
phō Tâi-uân kîn-tâi ê uah
lîk-sú.

毋過予我印象上深的就是我佇小學
咧上班的時，

M̄-koh hōo guá ìn-siōng
siōng tshim--ê tō sī guá
tī sió-hák teh siōng-pan ê
sī,

有一工我佇辦公室共老師鬥做工課，
ū tsit kang guá tī pān-
kong-sik kā lāu-su tau tsò
khang-khuè,

雄雄工友阿伯從入來講，
hiông-hiông kang-iú a-peh
tsông --jîp-lâi kóng,

有一个少年家騎車拚著學校邊人家
厝的壁角，
ū tsit ê siàu-liân-ke
khiâ-tshia lòng-tiòh hâk-
hâu-pinn jîn-ke-tshù ê
piâh-kak,

規身軀流血流滴，
kui-sin-khu lāu-hueh-lāu-
tîh,

若親像死去矣。
nā tshin-tshiūnn sí--khì
--ah.

一大堆人圍倚去看，
Tsit tuā tui lāng uī uá
khì khuànn,

無人敢出手去共伊救。
bô lāng kánn tshut-tshiú
khì kā i kiù.

這個時陣阿爸拄好經過，
Tsit ê sī-tsūn a-pah tú-hó
king-kuè,

趕緊共伊抱起來送去病院。
kuánn-kín kā i phō --khí-
lâi sàng khì pēnn-īnn.

雖然落尾也是救無活，
Sui-jiân lóh-bué iā-sī kiù
bô uah,

毋過逐家攏講阿爸誠好膽。
m̄-koh tàk-ke lóng kóng a-
pah tsiānn hó-tánn.

事後我問伊敢會驚。
Sū-āu guá m̄ng i kám ē
kiann.

伊講：「美軍來空襲臺南的時，
I kóng: "Bí-kun lâi khong-
síp Tâi-lâm ê sī,

我佇臺南病院鬥救人。
guá tī Tâi-lâm Pēnn-īnn
tau kiù-lāng.

死的、著傷的一、兩百个，
Sí--ê, tiòh-siong--ê tsit,
n̄ng-pah ê,

血流甲淹跤盤，
hueh lâu kah im kha-puân,

我都無咧驚矣。」
guá to bô teh kiann --ah.”

這個時陣我才發現阿爸真正誠勇敢。
Tsit ê sî-tsūn guá tsiah
huat-hiân a-pah tsin-
tsiànn tsiânn ióng-kám.

阿爸一生做人正直，
A-pah it-sing tsò-lâng
tsìng-tit,

毋驚神、毋驚鬼，

m̄-kiann sîn, m̄-kiann kuí,

毋驚惡勢力，
m̄-kiann ok sè-lìk,

所以到今逐工閣會食會睏，
sóo-í kàu-tann tàk kang
koh ē tsiáh ē khùn,

身體勇健。
sìn-thé ióng-kiānn.

這也是阮遮的做囡兒的，
Tse iā sī guán tsia--ê tsò
kiánn-jî--ê,

上安慰的所在。
siōng an-uì ê sóo-tsāi.